

PM 2007:105 RIII (Dnr 315-385/2007)

Arbetsprogram för Norra Östersjöns vattendistrikt 2007-2009

Remiss från Vattenmyndigheten på Länsstyrelsen i Västmanlands län

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Som svar på remissen Arbetsprogram för Norra Östersjöns vattendistrikt 2007-2009 överlämnas och återopas denna promemoria
2. Protokollet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Föredragande borgarrådet Ulla Hamilton anför följande.

Ärendet

Stockholms kommun har fått *Arbetsprogram för Norra Östersjöns vattendistrikt 2007-2009* på remiss från Vattenmyndigheten på Länsstyrelsen i Västmanlands län. Remisstiden sträcker sig till den 1 augusti 2007.

Arbetsprogrammet är en samrådshandling om planeringen av arbetet med vattenförvaltningen i distriktet, *bilaga*. Syftet är att översiktligt beskriva hur myndigheter, organisationer, medborgare och andra berörda föreslås arbeta med den svenska vattenförvaltningen fram till år 2010, med fokus på länsstyrelsernas och vattenmyndighetens roll. Arbetsprogrammet beskriver kortfattat de olika stegen i arbetsprocessen, tidsplaneringen, vilka formella beslut som kommer att tas de närmsta åren, vilka dokument som ska tas fram samt när samråd kommer att ske. En kort presentation av vattenförhållandena i Norra Östersjöns vattendistrikt ges också.

Arbetsprogrammet kommer att följas av framtagandet av ett övervakningsprogram med syfte att följa utvecklingen i vattenmiljöerna. Under året kommer en fördjupad kartläggning av vattenkvaliteten i distriktet att genomföras och med denna som grund kommer Vattenmyndigheten ta fram en översikt, där de viktigaste frågorna och problemen i vattendistriktet utpekats. Senast i december 2008 skall arbetet ha resulterat i upprättandet av en *Förvaltningsplan* med åtgärdsprogram för hela vattendistriktet, där kvalitetskrav för varje vattenförekomst presenteras. Dessa kvalitetskrav och åtgärdsprogram blir juridiskt bindande för kommuner och myndigheter. I åtgärdsprogrammen ska anges vad som behöver göras för att varje vattenförekomst ska uppnå "en god vattenstatus". Länsstyrelserna i vattendistriktet har ansvar för att ta fram underlag och bedömningar för kvalitetskrav och åtgärdsprogram för olika avrinningsområden.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden samt stadsbyggnadsnämnden. Trafikkontoret har svarat genom kontorsyttrande. Exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden har avstått från att svara på remissen.

Stadsledningskontoret stöder en process där alla aktörer i vattenarbetet arbetar mot samma mål. Eftersom Mälardalens avrinningsområde är mycket stort, krävs det samordning mellan en rad kommuner och län för att åstadkomma ett effektivt vattenförvaltningsarbete.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är kritiska till arbetsprogrammets allmänt hållna karaktär och saknar en beskrivning av hur samarbetet i lokala vattenvårdsfrågor är tänkt att ske i praktiken. Formerna för samverkan med andra vattenintressenter än länsstyrelserna och Vattenmyndigheten borde ha behandlats utförligare.

Trafikkontoret framför liknande synpunkter som miljö och hälsoskyddsnämnden och påpekar att dokumentet koncentrerar sig på den formella processen, vilket möjligen är värdefullt för organisationer som redan är inbegripna i arbetet, men som inte ger någon vägledning för utomstående intressenter och enskilda.

Mina synpunkter

Jag delar de synpunkter som förts fram från kommunens remissinstanser och hänvisar till det av miljö- och hälsoskyddsnämnden avgivna remissyttrandet som svar, men vill passa på och lyfta fram några synpunkter särskilt.

Östra Mälaren utgör Stockholms dricksvattentäkt varför det är mycket viktigt med ett fungerande samarbete mellan olika vattenvårdsförbund, kommuner, länsstyrelser och Vattenmyndigheten. Kunskapsläget om olika påverkansfaktorer på vattenkvaliteten behöver förbättras samtidigt som samarbetet och samverkan behöver optimeras för att identifiera hälsorisker och prioritera åtgärder. Det framgår inte av arbetsprogrammet hur samarbetet i lokala vattenvårdsfrågor är tänkt att ske i praktiken. Formerna för samverkan med andra vattenintressenter än länsstyrelserna och Vattenmyndigheten borde ha behandlats utförligare i dokumentet. Nu nämns kortfattat s.k. vattenråd, som är en form av lokala samverkansorgan för ett avrinningsområde, utan att närmare beskriva dessas sammansättning, mandat och arbetsformer. Det remitterade arbetsprogrammet är mycket kortfattat, närmast att likna vid en informationsbroschyr som behandlar formalia i vattenförvaltningen. Det kan ifrågasättas om det är meningsfullt att överhuvudtaget genomföra ett samråd om detta dokument, då det är så allmänt hållet. Tidtabellen för arbetsprocessen med framtagande av en förvaltningsplan, inklusive de olika etapperna i arbetet, är dessutom bestämd sedan länge och därmed inget som kan påverkas. Kommunernas roll i vattenförvaltningen är oklar och arbetsprogrammet bidrar inte till att skapa något förtydligande på den punkten.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Som svar på remissen Arbetsprogram för Norra Östersjöns vattendistrikt 2007-2009 överlämnas och åberopas denna promemoria
2. Protokollet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Stockholm den 30 maj 2007

ULLA HAMILTON

Bilaga

Arbetsprogram för Norra Östersjöns Vattendistrikt

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden *Yvonne Ruwaida* (mp) och *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Arbetet med EU:s vattendirektiv kräver en satsning på det lokala vattenarbetet. En god vattenstatus kommer att behöva insatser och hög medvetenhet på lokal nivå. Ett stärkt samarbete kring vattenresurserna i Stockholmsregionen är också av största vikt.

Stockholm stad bör här vara en aktiv föregångare och förebild så att Stockholmsregionen kan bidra till att en god vattenstatus uppnås 2010. Det krävs genomförande av olika åtgärder, underhållsinsatser och kunskap om påverkansfaktorer som försämrar vattentillståndet. Därför är de nedskärningar inom förebyggande satsningar, kunskapsinhämtning och kommunikation som har drabbat miljöförvaltningen och Stockholm Vatten AB ett steg i helt fel riktning.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande gjordes av *Stefan Nilsson* (mp) och *Ann-Margarethe Livh* (v) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (mp) och (v) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Stockholms kommun har fått *Arbetsprogram för Norra Östersjöns vattendistrikt 2007-2009* på remiss från Vattenmyndigheten på Länsstyrelsen i Västmanlands län. Remisstiden sträcker sig till den 1 augusti 2007.

Arbetsprogrammet är en samrådshandling om planeringen av arbetet med vattenförvaltningen i distriktet, *bilaga*. Syftet är att översiktligt beskriva hur myndigheter, organisationer, medborgare och andra berörda föreslås arbeta med den svenska vattenförvaltningen fram till år 2010, med fokus på länsstyrelsernas och vattenmyndighetens roll. Arbetsprogrammet beskriver kortfattat de olika stegen i arbetsprocessen, tidsplaneringen, vilka formella beslut som kommer att tas de närmsta åren, vilka dokument som ska tas fram samt när samråd kommer att ske. En kort presentation av vattenförhållandena i Norra Östersjöns vattendistrikt ges också.

Enligt den beskrivna arbetsgången följs arbetsprogrammet av framtagandet av ett övervakningsprogram som ska följa utvecklingen i vattenmiljöerna. En fördjupad kartläggning ska göras med utgångspunkt från de nya bedömningsgrunder för vattenkvalitet som Naturvårdsverket och Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) ska presentera under 2007. En översikt ska därefter tas fram där Vattenmyndigheten pekar ut vilka de viktigaste frågorna eller problemen är i vattendistriktet, detta dokument ska vara klart i slutet av 2007 som underlag för formellt samråd med kommuner, företag, enskilda m.fl. Ovanstående dokument ska i slutfasen av arbetet leda fram till ett förslag till en *Förvaltningsplan* med åtgärdsprogram för hela vattendistriktet, där kvalitetskrav för varje vattenförekomst ska presenteras. Dessa kvalitetskrav och åtgärdsprogram blir juridiskt bindande för kommuner och myndigheter. I åtgärdsprogrammen ska anges vad som behöver göras för att varje vattenförekomst ska uppnå ”en god vattenstatus”. Länsstyrelserna i vattendistriktet har ansvar för att ta fram underlag och bedömningar för kvalitetskrav och åtgärdsprogram för olika avrinningsområden. Förvaltningsplan och åtgärdsprogram ska vara klara senast december 2008 för formellt samråd med berörda intressenter. Beslut om fastställande tas av Vattenmyndigheten (Vattendelegationen) under 2009.

Enligt remissen önskar Vattenmyndigheten särskilt ha svar på följande:

- Är det tydligt hur du får den information du vill ha?
- Är det tydligt hur och när du kan påverka arbetet?
- Är det tydligt hur vattenförvaltningsarbetet är tänkt att fungera?
- Hur vill du att vattenförvaltningsarbetet skall genomföras?

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden samt stadsbyggnadsnämnden. Trafikkontoret har svarat genom kontorsyttrande. Exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden har avstått från att svara på remissen.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 10 april 2007 har i huvudsak följande lydelse.

Arbetsprogrammet för Norra Östersjöns vattendistrikt syftar till att översiktligt beskriva hur den svenska vattenförvaltningen ska bedrivas fram till 2010. Vattenförvaltningen är det svenska genomförandet av EU:s vattendirektiv (RDV) från år 2000, vars syfte är uppnå en ”god vattenstatus” till 2010.

Såsom ansvarig för mark- och vattenanvändningen enligt plan- och bygglagen, samt an-

svarig för dricksvattenproduktion och avloppsrening, berörs staden i högsta grad av Ramdirektivet för vatten (RDV). Stadens *"Program för Stockholms vattenarbete 2006-2015"* innehåller övergripande mål och åtgärdsförslag för vattenarbetet, samtidigt som det framgår vilken myndighet, förvaltning eller bolag som är ansvarig utförare av föreslagna åtgärder.

Eftersom Mälardalens avrinningsområde är mycket stort, kräver ett effektivt vattenförvaltningsarbete samordning mellan en rad kommuner och län. Stadsledningskontoret stöder därför en process där alla aktörer arbetar mot samma mål. I övrigt har stadsledningskontoret inget att anföra kring den föreslagna processen.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 17 april 2007 att överlämna och återropa förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 2 april 2007 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen konstaterar inledningsvis att det remitterade arbetsprogrammet är mycket kortfattat, närmast att likna vid en informationsbroschyr, och att det främst behandlar formalia i vattenförvaltningen. Man kan mot den bakgrunden ifrågasätta det meningsfulla med att överhuvudtaget genomföra ett samråd om detta dokument, då det är så allmänt hållt. Tidtabellen för arbetsprocessen med framtagande av en förvaltningsplan, inklusive de olika etapperna i arbetet, är dessutom bestämd sedan länge och därmed inget som man kan påverka.

Av dokumentet framgår det inte alls hur samarbetet i lokala vattenvårdsfrågor är tänkt att ske i praktiken. Formerna för samverkan med andra vattenintressenter än länsstyrelserna och Vattenmyndigheten borde ha behandlats mer i dokumentet. Nu nämns kortfattat s.k. vattenråd, som är en form av lokala samverkansorgan för ett avrinningsområde, utan att närmare beskriva dessas sammansättning, mandat och arbetsformer. Östra Mälaren utgör Stockholms dricksvattentäkt varför det är mycket viktigt med ett fungerande samarbete mellan olika vattenvårdsförbund, kommuner, länsstyrelser och Vattenmyndigheten. Kunskapsläget behöver också förbättras om olika påverkansfaktorer på vattenkvaliteten. Samarbetet och samverkan behöver optimeras i syfte att identifiera hälsorisker och prioritera åtgärder.

Fokus i arbetsprogrammet ligger nu istället på den formella processen med dess olika etapper och samrådsperioder. Detta är möjligen värdefullt för de aktörer som redan är involverade i arbetet men lämnar ingen egentlig vägledning för utomstående organisationer och enskilda. Det görs ingen genomgång av vilken typ av information som finns tillgänglig, och på vilken geografisk nivå den presenteras, endast ett antal länkar till olika hemsidor listas i slutet av skriften. Ingen vägledning ges om hur man kan gå tillväga för att få fram detaljerad information om "sitt eget" vattendrag eller sjö.

Kommunernas roll i vattenförvaltningen är alltför oklar, och arbetsprogrammet bidrar inte till att skapa någon ytterligare klarhet på den punkten. Det remitterade dokumentet uttalar en förhoppning om "...att kommuner, vattenorganisationer m.fl. ska delta i arbetet och bidra med sina kunskaper om vattenmiljöerna" vilket får anses vara en mycket vag formulering. Förvaltningen konstaterar att det egentligen blir intressant att yttra sig först under kommande samrådsperioder då förslag till kvalitetskrav, förvaltningsplan och åtgärdsprogram finns framtagna. En viktig fråga att aktualisera i det sammanhanget är om det är realistiskt att formulera kvalitetskrav för varje enskild vattenförekomst. Förvaltningen vill understrika att kommande åtgärdsprogram måste fokusera på att de väsentligaste bristerna i vattenkvalitet åtgärdas. Kopplingen till vattenrelaterade hälsorisker bör också uppmärksammas, vilket innefattar såväl dricksvatten som badvatten. En annan viktig fråga som behöver belysas i det kommande arbetet är det resursbehov som dessa juridiskt bindande dokument kommer att generera för genomförandet av åtgärder.

Trafikkontorets kontorsyttrande daterat den 29 mars 2007 har i huvudsak följande lydelse.

Det remitterade Arbetsprogrammet är mycket kortfattat och liknar mest en informationsbroschyr som främst behandlar formalia i vattenförvaltningen.

Mot bakgrund av detta så kan man ifrågasätta det meningsfulla att samråda om dokumentet. Tidtabellen för arbetsprocessen med framtagande av en förvaltningsplan, inklusive de olika etapperna i arbetet, är bestämd sedan länge och inget som man kan påverka.

Det saknas information om hur samarbetet i lokala vattenvårdsfrågor skall ske. Formerna för samverkan med andra vattenintressenter än länsstyrelserna och vattenmyndigheten borde ha behandlats mer i dokumentet. Man koncentrerar sig på den formella processen, det är möjligen värdefullt för organisationer som redan är inbegripna i arbetet, men det ger ingen bra vägledning för utomstående intressenter och enskilda.

Kommunernas roll i vattenförvaltningen är oklar och Arbetsprogrammet bidrar inte till att skapa något förtydligande på den punkten.